

El salt de l'anticatalanisme illenc

Un pasquí que difon la pàgina web de l'anticatalanista Centro Cultural Mallorquí ofereix 6.000 euros a qui mati el poeta Sebastià Alzamora, per mor d'unes declaracions crítiques contra els qui posen en dubte la unitat del català. L'afer representa un salt qualitatiu d'aquest submón ideològic ultra a Balears.

Els sectors de l'ultradreta balear més anticatalanista estan en peu de guerra. Contra el poeta Sebastià Alzamora, a qui amenacen de mort, i de passada també contra el PP i el Govern illenc. Acusen l'executiu de ser instrument de la "*dictadura catalanista*" per no destituir Alzamora del càrrec que ocupa a l'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB), després d'unes declaracions en què criticava amb duresa, insults inclosos, els qui posen en dubte la unitat del català.

Les manifestacions d'Alzamora foren aprofitades a fons per l'edició balear del diari *El Mundo*, que es dedicà a criticar-lo i a exigir al Govern que el destituís. L'IEB demanà disculpes pel to inconvenient de les declaracions. Però no en tingueren prou. El diari hi va insistir i va exigir que el president Matas ordenàs la destitució del poeta. Va ser en va, perquè l'executiu es va mostrar satisfet amb les disculpes i donà per tancat l'assumpte. Llavors, quan aquest diari oblidà l'assumpte, han estat els grups radicals els que han seguit amb la qüestió. Amb la diferència que les crítiques han esdevingut amenaça de mort contra el poeta.

Els ultres. L'anticatalanisme balear és un conglomerat de sigles poc actives. L'organització que més es fa notar és el Centro Cultural Mallorquí. L'inspirador d'aquesta associació és Jaume Martorell, conegut per haver cremat el repetidor de TV3 a la serra d'Alfàbia l'any 1989. Per aquest motiu fou posteriorment jutjat i condemnat.

Després de la victòria per majoria absoluta del PP en les eleccions el maig

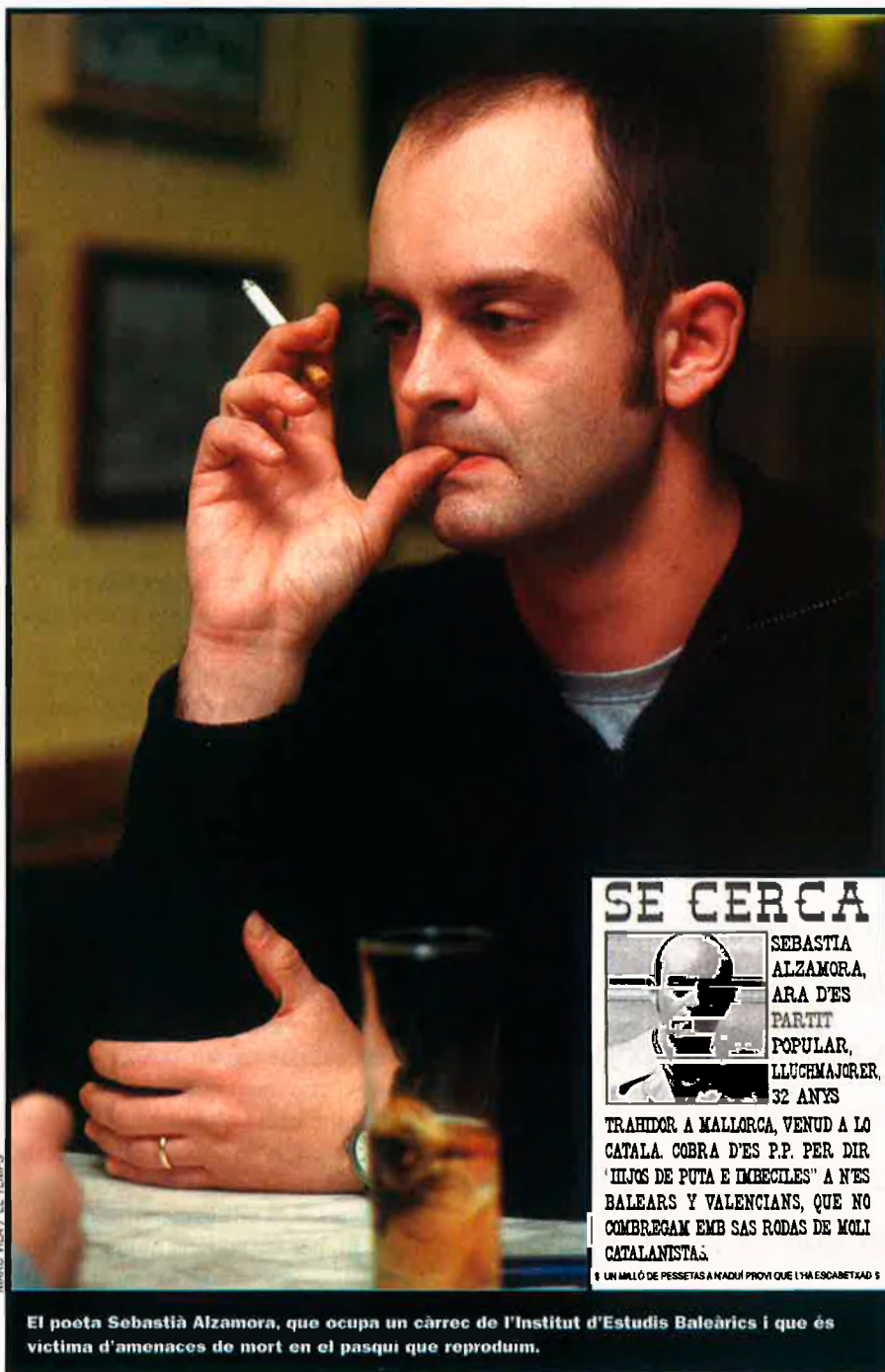
de 2003, els grups anticatalanistes esperaven que el Govern de Jaume Matas assumís el seu furibund odi al català. Durant els primers mesos del Govern de Matas, algunes declaracions de consellers pareixien coincidir amb les tesis anticatalanistes. Quan l'executiu illenc, d'acord amb el català, trencà l'Institut Ramon Llull i anuncià la creació del nou IEB, que es concretà el passat estiu, l'anticatalanisme esclatà en eufòria. Però el trencament de la legalitat lingüística vigent que desitjaven no ha arribat. És més, el Govern nomenà director de l'IEB Gabriel Janer Manila, professor universitari i conegut escriptor en català de qui és impossible esperar cap iniciativa en contra del català. Si els anticatalanistes tenien encara algun raig d'esperança, el perderen el passat octubre, durant el debat de política general, quan el president Matas va dir que "a Balears ningú no posa en dubte la unitat del català" i "encara menys" el seu Govern. L'ulterior nomenament de Sebastià Alzamora com a càrrec directiu de l'IEB i les ja al·ludides declaracions foren la gota que va fer vessar el tassó de la intransigència d'aquests grups. Quan *El Mundo* va oblidar la seva particular campanya contra el poeta, ells n'han pres el relleu.

Un pasquí andnim distribuït a Llucmajor, poble natal d'Alzamora, ofereix "un milió de pessetes a qui provi que l'ha escabetxat". El cartell, sota el títol de "Se cerca", es difon des de la pàgina web del minúscul Centro Cultural Mallorquí. Tot i que no diu ser-ne l'autor expressament, el Centro tampoc no identifica el pasquí com a de responsa-

bilitat externa. El cas és que el Centro ara ha fet seva la campanya contra el càrrec de l'IEB. El número de desembre del seu butlletí, *Sa Fuya*, és dedicat gairebé de manera íntegra al que anomena "cas Alzamora". En la forma presumptament dialectal del mallorquí, *Sa Fuya* assegura que "a aquest ben pagat catalanista se li va acudir dir que 'si algú està en contra de la unitat de la llengua o és un imbècil o és un fill de puta'". Sense fer-se ressò de les disculpes posteriors de l'IEB, el text conté referències a la mare d'Alzamora (que, segons assegura, és una "bona dona" que no entén la "desviació catalanista" del seu fill), narra una suposada agressió contra el poeta el 19 de novembre en el mercat de Llucmajor, per les seves declaracions, i amenaça amb el boicot electoral al PP per no destituir-lo.

Les amenaces de mort a Alzamora representen un salt qualitatiu en l'agitació del submón de l'anticatalanisme balear. Es tracta d'un element nou, diferent fins i tot a l'únic cas de violència que es recorda, el ja referit de l'atemptat contra el repetidor de TV3, ara fa quinze anys. En aquella ocasió no hi hagué danys personals, i en tots aquests anys transcorreguts mai no s'havia tornat a intentar cap acció violenta. L'afer ha aixecat preocupació a Balears i es tem que no es tracti d'un incident aïllat i que es pugui repetir i passar als fets, sobretot si es continua alimentant i escalfant la polèmica sobre la unitat idiomàtica. Una qüestió que era adormida i sobre la qual pràcticament no es parlava, llevat d'alguna carta de lectors als diaris. Ara, en canvi, ha revifat amb intensitat semblant a la que tengué durant els anys setanta.

El *Diari de Balears* —el mitjà que denuncià l'existència del pasquí amenaçador contra Alzamora— recollia la preocupació d'intel·lectuals i polítics. Tots els partits han criticat fort ferm el Centro. Els d'esquerra, a més, han demanat a la Fiscalia que investigui la responsabilitat exacta de les amenaces. ERC ha anunciat, pel seu costat, que interpel·larà al Ministeri de l'Interior al Congrés perquè les forces d'ordre es prenguin seriosament les amenaces. De les opinions recollides pel diari potser

MARC VILA / EL TEMPS

El poeta Sebastià Alzamora, que ocupa un càrrec de l'Institut d'Estudis Balearics i que és víctima d'amenaques de mort en el pasquí que reproduïm.

SE CERCA

SEBASTIA
ALZAMORA,
ARA D'ES
PARTIT
POPULAR,
LLUCHMAJORER,
32 ANYS

TRAHIDOR A MALLORCA, VENUD A LO
CATALA. COBRA D'ES P.P. PER DIR
'HIJOS DE PUTA E IMBECILES' A NES
BALEARS Y VALENCIANS, QUE NO
COMBREGAM EMB SAS RODAS DE MOLI
CATALANISTAS.

• UN MALLÓ DE PESSETAS A KADUÍ PROVI QUE L'HA ESCRIBETZAD •

la que més bé expressa l'episodi és la del director de l'IEB, Gabriel Janer, segons el qual "s'ha arribat a un nivell de bestialitat i de porqueria pura".

El dit Centro és una de les organitzacions balears que fan part de l'anomenada Plataforma Constitucional i Autonomista. Aquesta Plataforma, a la qual dóna suport l'eurodiputat del PP Aleix Vidal Quadras, es presentà a Palma el passat octubre. Defensa "la història i

llengües" pròpies dels "antics regnes" de València i Mallorca "davant les tergiversacions catalanistes".

Després de conèixer l'existència del pasquí, la Plataforma va fer un comunicat en què anuncià que el Centro havia estat expulsat de l'organització el divendres dia 17 de desembre per "incitar a la violència i a l'assassinat".

Miquel Payeras